44. številka. V Ljubljani, v petek 23. februarja 1923. Leto LVI.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Inseratiz do 9 petit vrst á 1 D, od 10—15 petit vrst á 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petit vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda" in „Narodna tiskarna" Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le nefrankirane in zadostno frankovane. Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke: v Jugoslaviji vse dni po Din 1·— v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1·25

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod" velja:	V Jugoslaviji v Ljubljani	V Jugoslaviji po pošti	V inozemstvo
12 mesecev	Din 120·—	Din 144·—	Din 216·—
6 „	„ 60·—	„ 72·—	„ 108·—
3 „	„ 30·—	„ 36·—	„ 54·—
1 „	„ 10·—	„ 12·—	„ 18·—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

ZADNJI POZDRAV.

Stojte grobarji, snemite mrtvaški prt,
da vidi narod še enkrat njegovo lice,
da spozna, da ni treba gorja in globino resnice,
da je zmagal pokojnega duh in podlegla smrt.

Danes ogrne bela Ljubljana črn pajčolan. Tam, kjer je tekla zibelka, kjer je zakopana ob vznožju hriba mračna preteklost slovenskega naroda, so položili na mrtvaški oder moža, ki je v viharni borbi med dvema epohama visoko držal naš politični in kulturni prapor. Leži onemoglo truplo plemenitega in neustrašnega čuvarja naših narodnih interesov, leži mrtva snov, ki je nosila globoko čutečo dušo, iz katere se je izvila nesebična, vsečloveška ljubezen do vsega, kar je čisto in vzvišeno in do vseh, ki so pošteni in značajni. K oltarju, kamor je neizprosna smrt položila našo najdražjo žrtev, se zbero danes sinovi in hčere velikega očeta, da se poklonijo njegovemu prahu, da se poslove in spremijo k večnemu počitku njega, čigar ime je ponos in dika nam in čigar spomin bo živel skozi stoletja med našimi potomci. Težko je slovo in mnogo jih bo, ki jim bodo silile v tem trenutku solze v oči, toda zavest, da odhajajo od nas samo zemski ostanki dragega pokojnika, vzorno življenje, duh in njegova nesmrtna dela pa ostanejo z nami, nam bo uteha ob tej bridki uri. Ljudje se rode, žive in umirajo, genij se rodi in ne umrje nikdar. Vsi narodi in vsa stoletja so imela velike, genijalne može, človeštvo pozna mnogo grobov, kjer so strohnele kosti polkovodcev, državnikov, umetnikov, učenjakov, ki so si s svojimi umotvori stekli nevenljivih zaslug, toda malo najdemo med njimi sinov, ki bi zapustili v svojem narodu tako globoke sledove kakor pokojni dr. Ivan Tavčar. Njegovega imena ne izgovarja danes z iskrenim spoštovanjem in ljubeznijo samo ožji krog njegovih prijateljev in znancev, njegovih kolegov po poklicu ali literarnih delih, on ni zastopnik ali ljubljenec samo enega sloja, marveč je bil v življenju vzor in poosebljeno stremljenje in bo po smrti zvezdavodnica celega našega naroda. *Narod, ki ima take sinove in stopa po ravni, trdni poti, ki so mu jo oni začrtali, lahko smelo gleda bodočnosti v obraz.*

Osebnost pokojnega je bila tem bolj markantna, ker stoji v odločilni dobi našega političnega razvoja. Njegovo delovanje na vseh poljih javnega življenja spada v one čase, ko smo se Slovenci komaj začeli zavedati, da živi onstran Drine žilavo in v težki borbi za neodvisnost utrjeno bratsko pleme, ki nam bo prožilo nekoč roko, da vržemo s sebe nedostojno breme tuje nadvlade. To spoznanje in neomajana vera v lepšo bodočnost se vije kakor srebrna nit skozi vse njegovo življenje. Trezno, premišljeno in v okviru možnosti je zbiral okrog sebe idejne pristaše, ki jih je bilo od dne do dne več. Kakor izurjen krmar je vodil naš narodni čoln v največjem viharju, žrtvoval je v tem boju vse svoje duševne in telesne moči in srečno je pripeljal čoln v varno pristanišče.

Če komu, mora biti slovenski narod baš njemu hvaležen, da je danes na svoji zemlji svoj gospod. Kot politik pa ni bil med njimi, ki jih vodijo osebne ambicije ali interesi enega razreda, marveč njegov ideal je bilo blagostanje celokupnega naroda.

Isto značilno potezo najdemo tudi na vseh drugih poljih, kjer je neumorno delo pokojnega zapustilo neizbrisne sledove. Če je vzel v roke pero, je pisal tako, da ga je razumel in čutil ž njim najzadnji seljak, če poslušaš ljudi, ki se ga spominjajo kot župana, ti postane jasno, da je bil pravi občinski oče, če srečaš človeka, ki je prišel ž njim v dotik v privatnem življenju, ti pove, da ne bo nikoli pozabil njegove plemenitosti. Če si bil priča, kako je vest o njegovi smrti preletela kot električna iskra vso Slovenijo in našla odmev tudi v drugih krajih naše države, če prešteješ društva, institute in zasebnike, ki so počastili njegov spomin s tem, da so gmotno pomagali revežem tedaj spoznaš, *da je vsaka hvala odveč in da se narod sam zaveda, kaj je bil dr. Ivan Tavčar zanj.* In če gledaš njegovo rojstno hišico ki stoji majhna in ponižna, kakor da se boji pogledati v svet, najdeš odgovor na vprašanje — odkod ta nenavadna individualna sila, odkod tako plodovito delo in tako tiho nesebično življenje. Iz preproste kmetske hiše, od slamnate strehe do narodnega prvaka — dolga, težka in skolzka pot. Končana je s popolnim triumfom.

Danes, ko stojimo ob sveže izkopanem grobu, kamor polože grobarji truplo nepozabnega pokojnika, *odprimo knjigo njegovega življenja, odprimo njegova nesmrtna dela odprimo srca kakor nam je sam zaklical nekoč in videli bomo, da smo bogati in srečni dediči.* In ta dediščina, ki nam jo zapušča pokojni dr. Ivan Tavčar, nam je danes potrena bolj kot kdaj poprej. Doba, v kateri živimo, je prepojena s sebičnostjo in medsebojnim sovraštvom, zanikuje in oskrunija se vse, kar mora biti človeku sveto, če hoče, da sploh ostane človek tepta se v prah to, za kar so tisoči žrtvovali svoje življenje, ker se bore nizkotne človeške strasti z neumrljivim človeškim umom. Če pazljivo pregledamo vse to, kar smo podedovali od velikega pokojnika, če se zamislimo v njegovo duhovno življenje, ki se ni nikoli pokorilo materiji, če si zapišemo globoko v dušu, kar je zapisal on v našo zgodovino, bomo našli pot iz sedanjega težkega položaja. Zato nam jamči v srca vseh pošteno mislečih Slovencev zapisano ime — *dr. Ivan Tavčar.*

Tebi pa, nepozabni pokojnik, ki si z neumornim in nesebičnim delom ovekovečil svoje in slovenskega naroda ime, ki si se dvignil iz siromašne hišice visoko na piedestal in ki odhajaš danes k večnemu počitku na Visoko — bodi lahka sveta domača zemlja! Visoko si se vzpel v življenju, na Visokem si našel večni pokoj.

Z.

Trst – trgovska predstraža.

Otvarja se polje za trgovsko inicijativo italijanskemu narodu in sicer, kar treba posebej podčrtati, v prvi vrsti v Trstu, ki ima biti predstraža v novem prometu med Italijo in Jugoslavijo. Italijani v Primorju pišejo tako po svojih listih, v katerih doslej niso imeli dobre besede za nas in našo državo, sedaj pa se sklanjajo preko Snežnika v našo deželo in gledajo, kako bi s pretkano prijaznostjo pričeli na široko tržiti med nami in po Balkanu in še čez. Sodijo, da je s sprejetjem santamargheritskih dogovorov odstranjena sleherna ovira za dobro razmerje v sosedstvu in pripravljajo se, kakor da že prihodnje dni kar preplavijo Jugoslavijo z raznovrstnim svojim blagom. Trst pa ima oddajati, sprejemati in posredovati.

Trst ima pozicijo gospodarske predstraže. Trst je potreben novih upov, zato pa mu jih trobijo v ušesa ob sedanji priliki, poudarjajoč, da kliče trenotek baš tržaške trgovce na plan, zlasti one, ki so že tržili z jugoslovenskimi kraji, da se požurijo za obnovitev starih trgovskih vezi in za sklepanje novih. Podjetnosti, poguma, bistrovidnosti! Italijanski listi prekipevajo vzpodbujanja za izrabo sedanjih ugodnih časov, ko si zgradi promet svojo pot med obema državama.

Za morsko stran že lahko pride Trst tozadevno do polne svoje veljave, drugi promet v severovzhodnem delu Italije pa krene lahko mimo Trsta naravnost po železnici in bi prihajala zanj v poštev kot »predstraža« Postojna. Nekaj takih glasov smo že imeli v italijanskem tisku. Julijski italijanski listi sedaj kar goré v boju za boljšo bodočnost Trsta. To je razumljivo in prav. Ali odprto je vprašanje, kako si hoče urediti svoj promet v severno Jugoslavijo prava Italija? Ali ga okrene izključno proti Trstu? Ali ne bosta prihajali v poštev tudi Reka in Postojna? Najbrže se porazdeli promet preko vseh treh mest.

Ni pa dvoma, da bi si z nastopajočimi novimi časi Trst lahko opomogel ako bo v njem zadosti trgovske sile, da se razvije in vzdrži v konkurenci. Italijanski gospodarski politiki pišejo sedaj, da je nujno treba rešiti tržaški problem. Prosijo to in razlagajo, da je treba samo prave volje, pa se reši tržaški problem v vsem svojem obsegu. To se jim zdi zlasti nujno, ker menijo, da stoji bodočnost Italije pred njenimi vrati, v srednjeevropskih in orijentalnih deželah, v krajih z nizko valuto, kjer italijanska lira predstavlja visoko vrednost in kjer si Italija kot najbližja velesila odpira nov horicont inicijative in dela. Trst ima v prvi vrsti služiti italijanski trgovski ekspanzivnosti.

Vse to zveni tako, kakor da čakamo v Jugoslaviji z odprtimi rokami Italijane, da nas oblagodarijo s svojim blagom, svojo inicijativo in podjetnostjo. Ni dvoma, da se odslej lahko postavijo dobri trgovski odnošaji med Italijo in našo državo, ako se še viseča vprašanja rešijo za nas povoljno, toda Italijani se motijo, ako mislijo, da lahko kar planejo med Jugoslovene in da bodo tu med nami razvijali svoje trgovske talente, kakor bi njim prijalo. Tako pa ne bo!

In kaj vse hočejo? »L' Economista d' Italia« se bavi s konferenco v Palazzo Chigi v Rimu, predlagajoč, da bi se podaljšala v svrho, da bi se pečala izključno s sistemizacijo vseh jadranskih zadev, tičočih se obeh držav. List opisuje namreč jugoslovenske železniške načrte na severni strani, proti Reki in zvezo iz Beograda s Kotorom. Ti načrti mu ne ugajajo, ti so prezgodnji, zato hoče podaljšati transportno konferenco, jasno je, da zato, da bi prišli do veljave taki železniški načrti med nami, kakoršne si želi Italija za svojo gospodarsko in politično ekspanzivnost na Balkanu.

Gospodje Italijani so vendar malo preveč predrzni. Mi smo tega ponižnega mnenja, da se bo vršila v Jugoslaviji jugoslovenska volja in ne italijanska!

Za danes samo še nekaj: Ako si opomore Trst, želimo, da si opomore tudi jugoslovenska podjetnost v Julijski Krajini in da se uveljavi v trgovini z nami.

GUSTAV STRNIŠA:

Spominu dr. Ivana Tavčarja.

O genij pač nikoli ne umre —
ideje so njegove večno nove,
ki hrepeneče dvigajo duhove
k idejam novim, ki jih duša zre

kot meteorje čudežnih daljav,
se v hipu razodetja ž njimi spaja
in v mislih novih srečna vsa zaraja,
čuteča v sebi večnosti pozdrav —

Da, večen si, in Tvoja težka pot
je bila pot moža za smotri sreče
domovja svojega. — Srce trepeče,
čemu nad smrtjo nisi bil despót?

Molči srce veliko in čuteče,
spočiti hoče v novih se vrteh,
kjer je tostranstvo dušam kot zasmeh,
ko zmagale so močne in trpeče.

Čemu si šel? — Pa genij ne umre
in lahna Ti ta črna bo gomila,
saj domovina Te bo z njo pokrila
in mirno spalo Tvoje bo srce.

A v sanjah spet boš hodil svojo pot
tja na Poljansko k svojemu očetu
in vstavil spet se pri sosedu kmetu,
odkrita duša, Ti naš kmet— gospod!

A. E. W. Mason:

24

KLIC NA POMOČ.

Roman.

»Ne, gospod, včeraj zvečer ni bila tu.«

»In gospodična Celija?«

»Ne, gospod! Mislim, da sta bili v vili des Fleurs.«

»Vemo, da nista bili tam,« je vzkliknil Ricardo. »Wethermill in jaz sva bila v igralnih sobanah in jih nisva videla.«

»Toda morda sta vidva zgodaj odšla,« je menil Hanaud.

»Ne,« je rekel Ricardo. »Bilo je ravno deset, ko sva prišla v hotel Majestic.«

»Prišla sta v hotel ob desetih,« je ponovil Hanaud. »Sta li šla naglo iz hotela?«

»Da.«

»Potem sta šla proč ob tri četrt na deset. Vemo pa, da je bila gospa Dauvray doma že takoj po devetih. Da — včeraj zvečer nista bili tu;« in Hanaud je za trenutek obmolknil. Nato se je pa spet obrnil k prvemu natakarju:

»Ste-li morda videli v zadnjem času kako žensko z gospo Dauvray in njeno spremljevalko?«

»Ne, gospod, mislim, da ne.«

»Pomislite! Žensko z rdečimi lasmi.«

Harry Wethermill je kar zazijal. Tudi Ricardo je debelo gledal Hanauda. Natakar je premišljeval.

»Ne, gospod, nisem videl ženske z rdečimi lasmi.«

»Hvala lepa,« je rekel Hanaud in natakar je odšel.

»Ženska z rdečimi lasmi?« je vzkliknil Wethermill. »Saj jo je vendar Helena Vauquier popisala. Bila je bleda in je imela črne oči in črne lase.«

Hanaud se je nasmejal Wethermillu.

»Ali je pač Helena Vauquier govorila resnico?« je vprašal.

»Ne, ženska, ki je bila v salonu včeraj zvečer, ki se je vrnila domov z gospo Dauvray in gospodično Celijo ,ni bila ženska črnih las in svetlih, črnih oči. Poglejte!« In vzel je svojo zapisno knjižico iz žepa, razgrnil list papirja in jim pokazal na beli podlagi dolg, rdeč las.

»Pobral sem ga na mali mizi v salonu. Ni ga bilo lahko videti, toda zagledal sem ga. To ni las gospodične Celije, ker njeni so svetli, niti gospe Dauvray, ki je imela rjave, niti Helene Vauquier, ki ima črne lase, še manj pa postrežnice, ki je že siva, kakor sem pojasnil. Ta las je z glave naše neznane ženske. In hočem vam še več povedati. Ta ženska z rdečimi lasmi — je v Ženevi.«

Ricardo je vzkliknil na glas. Wettermill je sedel ves pobit. Toda prvič so se njegova lica nekoliko malo pordečila in njegove oči so zablestele.

»To je neverjetno!« je kriknil. »Kako ste mogli to najti?«

Hanaud se je naslonil nazaj in krepko potegnil iz cigare. Wethermillovo občudovanje mu je ugajalo.

»Res, kako ste to našli.« je ponovil Ricardo.

Hanaud se je nasmejal.

»Kar se tega tiče,« je rekel, »se spominjam, da sem kapetan ladje in mi ni treba kazati svojih računov. Ricardo je bil razočaran, Wethermill je pa kar vstal .

»Torej moramo iskati v Ženevi.« je vzkliknil. »Tam bi morali biti, ne pa tu v vili des Fleurs piti kavo.«

Hanaud ga je pomiril z roko.

»To ne gre kar tako. Ženeva je veliko mesto. Ni lahko iskati po Ženevi, če ne vemo drugega, kakor da ima ženska rdeče lase in da je morda gospodična v njenem spremstvu. Mislim, da bomo prej kaj našli tu v Aixu, če bomo imeli oči odprte.«

»Tukaj!« je zaklical Wethermill obupan. Gledal je Hanauda, kakor bi bil blazen.

»Da, tu; na pošti in telefonu. Pomislite, če je možak še v Aixu, kar je skoraj gotovo. Včasih ji želi poslati pismo ali brzojavko ali ji pa hoče tefonirati. Pravim vam, to je naša sreča. Toda tu prihajajo novice za nas.«

Hanaud je menil sla, ki je prihajal k njim. Mož je dal Hanaudu pismo.

»Od gospoda komisarja,« je rekel, pozdravil in odšel.

»Od gospoda komisarja.« je dejal Ricardo razburjeno .

Toda predno je mogel Hanaud odpreti zavoj, je položil Wethermill roko na njegovo ramo.

»Predno preidemo k tej novi stvari, gospod Hanaud,« je rekel, »bi mi zelo ustregli, če bi mi povedali ,kaj vas je danes zjutraj v salonu tako streslo. To me zelo zanima. Kaj so vam povedali oni dve blazini?«

V njegovih besedah je bila taka bojazen, da ji je bilo težko ustavljati se. Toda Hanaud je odkimal z glavo.

»Obžalujem,« je rekel resno. »Ponoviti vam moram, da sem kapetan ladje in da ne pokažem svojih računov.«

Odprl je pismo in poskočil s sedeža.

»Avto gospe Dauvray je najden,« je zaklical. »Idimo!«

Hanaud je zahteval račun in plačal. Trije možje so skupaj zapustili vilo des Fleurs.

Gospodarsko-politični sporazum med Avstrijo in Jugoslavijo.

SPREJEM AVSTRIJSKEGA KANCELARJA V BEOGRADU. — KANCELAR O KOROŠKIH SLOVENCIH. — DVA GLAVNA KOMPLEKSA POGODB. — VPRAŠANJE RAZNIH TERJATEV.

— **Beograd**, 22. februarja. (Izv.) Kancelar dr. Seipel je v spremstvu zunanjega ministra dr. Grünbergerja in več strokovnjakov prispel točno ob 19. zvečer v Beograd. Z njim je potoval tudi tajnik našega dunajskega poslaništva dr. Protić. V Zagrebu je vstopilo v kancelarjev posebni voz več beogradskih in inozemskih novinarjev, ki so na kancelarja stavili razna ,obe državi zadevajoča aktuelna gospodarska in politična vprašanja. V Zagrebu se je pridružil avstrijski delegaciji tudi zagrebški generalni konzul avstrijske republike g. I. Stöger. V Vinkovcih pa je pozdravil kancelarja avstrijski poslanik na našem dvoru dr. Hofinger.

Na beogradskem kolodvoru je bil sprejem avstrijske delegacije prijateljski in izvršen na svečan diplomatični način. Avstrijskega kancelarja dr. Seipla je osebno pozdravil zunanji minister dr. Momčilo Ninčić. Sprejemu so prisostvovali naš dunajski poslanik Tihomir Popović, pomočnik zunanjega ministra Panta Gavrilović, šef političnega oddelka v zunanjem ministrstvu Todorović, zastopnik beogradskega in zunanjega tiska ter osobje avstrijskega poslaništva. Dr. Seipel s spremstvom se je po končanem oficijelnem pozdravu takoj odpeljal v hotel »Srpski kralj«, kjer so bili določeni za delegacijo primerni apartementi.

— **Beograd**, 22. februarja. (Izv.) Nekateri listi priobčujejo danes interviewe z avstrijskim kancelarjem dr. Seiplom, ki jih je dal novinarjem, vozečim se ž njim od Zagreba proti Beogradu. Dr. Seipel je splošno pojasnjeval kratko in preudarno gotova gospodarska, finančno in deloma politična vprašanja, ki jih bo razmotrivala danes započeta konferenca. **Dr. Seipel je med drugim izlavil svoje globoko prepričanje, da pride med zastopniki avstrijske republike in kraljevino SHS do dobrih prijateljskih odnošajev.** Sedanji moment za sporazum je najugodnejši. Vlada avstrijske republike vodi svojo zunanjo politiko v smeri ohranitve miru v centralni Evropi. Beogradska vlada to tudi pripoznava. Avstrija hoče biti kljub svojim gospodarskim težkočam v sistemu držav Srednje Evrope faktor, ki stremi za vzpostavitvijo konsolidiranih gospodarskih razmer. Jasno pa je tudi in vsak to priznava, **da je potreben med Avstrijo in Jugoslavijo prijateljski sporazum, ker se obe državi gospodarsko izpopolnjujeta.**

Dr. Seipel je dalje v pogovoru z novinarji omenjal svoje dosedanje obiske v sosednih državah. Namen teh obiskov je bil, da so se izmenjale misli o skupnem sodelovanju. Želja avstrijske vlade pa je dalje tudi, da se vsi eventualni spori med obema državama rešijo potom razsodišča. **Glede kraljevine SHS moramo poudarjati, da ni niti ena točka sedanje avstrijske zunanje politike dala vladi v Beogradu povoda za nesporazumljenje oziroma intervencijo.** Obstojajo pa med obema državama še številna manjša vprašanja, ki se tičejo obmejnega prometa in obmejnega prebivalstva. Tudi to bo treba rešiti.

Dalje je dejal dr. Seipel: Splošna situacija je taka, da se trdno nadejamo doseči sporazum med obema državama. Smo za dobre in prijateljske odnošaje med obema sosedoma in za to je potrebna samo ena stvar, to je medsebojno iskreno zaupanje.

Neki novinar je stavil med vožnjo zveznemu kancelarju tudi vprašanje: **»Kako namerava avstrijska vlada rešiti pritožbe koroških Slovencev v Avstriji?«** Avstrijski kancelar dr. Seipel je **odgovoril :**

»V kolikor je avstrijska vlada sprejela od strani koroških Slovencev v Avstriji pritožbe, se te pritožbe dosedaj nanašajo samo na šolsko vprašanje. Avstrijska vlada je odločena se za to vprašanje zanimati in je proučiti. Pripravljena je storiti vse potrebne odredbe, da bo utemeljenim pritožbam zadostila!«

Novinarji so tudi interviewali avstrijskega zunanjega ministra dr. Grünbergerja glede razpravnega vprašanja. Dr. Grünberger je kratko omenil glavne točke konference. Sestanek v Beogradu ima v prvi vrsti namen, da se **leta 1920. začasno sklenjena trgovinska pogodba spremeni v definitivno in da se po možnosti tudi doseže tarifna pogodba.** Avstrijska vlada polaga na ti dve pogodbi veliko važnost, ker se ž njima vzpostavijo dobri gospodarski odnošaji, zavarujejo se interesi trgovine in industrije med obema državama.

— **Beograd**, 22. februarja. (Izv.) Tekom današnjega dopoldneva se kancelar dr. Seipel in zunanji minister dr. Grünberger vpišeta v dvorno knjigo, dalje obiščeta ministrskega predsednika Pašića in zunanjega ministra dr. Ninčića. Ob 13. je na čast avstrijski delegaciji obed v Grand hotelu.

Ob 16. popoldne je prva oficijelna, več ali manj formalna seja. Te seje se udeleže od strani avstrijske delegacije kancelar dr. Seipel, zunanji minister dr. Grünberger in poslanik dr. Hofinger, od strani naše vlade Pašić, dr. Ninčić, dr. Laza Marković in Panta Gavrilović. Istočasno se na drugem mestu sestanejo strokovnjaki, ki bodo pregledali materijal gospodarskega in finančnega značaja.

Zvečer priredi zunanji minister dr. Ninčić na čast avstrijske delegacije intimno večerjo v svojem stanovanju. Za jutri je avstrijska delegacija povabljena na obed na dvor .

INTERVENCIJA INTERESIRANIH KORPORACIJ.

— **Beograd, 22. februarja. (Izv.) V zadnjem času so bile v ministrstvu pravde daljše konference z zastopniki interesiranih korporacij. Ministrstvo pravde zbira informativni materijal, v prvi vrsti glede ureditve plačil kronskih terjatev, ki jih imajo naši privatniki in denarni zavodi v Avstriji. V ministrstvu pravde so predložili spomenico zastopniki denarnih zavodov, bank, zastopniki trgovine in industrije, zastopniki javnih korporacij in gospodarskih zadrug. Zastopniki slovenskih denarnih zavodov so predložili utemeljeno spomenico, v kateri zahtevajo, da avstrijski dolžniki plačajo jugoslovanskim upnikom vse one pred polomom v seče dolgove v razmerju 100 : 100,** to se pravi: 100 avstrijskih kron 100 jugoslovenskih. Minister pravde je izrazil željo, da je treba v tem vprašanju zbrati popolen in pregleden materijal, obenem pa se je izrazil, da bo težko s to zahtevo prodrl pri avstrijski delegaciji. Minister pravde je dalje zaprosil vse korporacije, da predlože svoje mnenje.

GLAVNE TOČKE SPORAZUMA.

— *Beograd*, 22. februarja. (Izv.) Ministrski svet je imel včeraj dolgotrajno sejo, ki je bila posvečena edinole gospodarskemu sporazumu z Avstrijo. Seja je trajala od 17. do 20.30. Minister pravde dr. Laza Marković je ministrskemu svetu predložil obširno poročilo o vseh med obema državama visečih gospodarskih, finančnih, prometnih, carinskih in tarifnih vprašanjih.

Vašemu dopisniku je po končani seji minister pravde izjavil, da je treba vsa vprašanja deliti v dva velika kompleksa.

I. KOMPLEKS.

Ta kompleks obsega štiri konvencije:

1. *pogodbo o ureditvi vprašanja sekvestriranega premoženja naših državljanov v avstrijski republiki* in obratno avstrijskih državljanov v naši kraljevini.

2. *Pogodbo o končni rešitvi vprašanja bosansko-hercegovskih industrijskih podjetij, ustanovljenih z avstrijskim kapitalom* (Zenica, Steinbeisovo podjetje, tovarna sladkorja v Usori, tovarna železa v Varoši in rudnik »Bosnia«). Semkaj spada tudi vprašanje zgradbe našega poslaniškega poslopja na Dunaju in vprašanje izplačila 16 milijonov mark, ki so deponirane pri Avstro-ogrski banki na račun naše vlade.

3. *Pogodba o ureditvi vzajemnih dolgov, glasečih se na krone in izvirajočih iz dobe pred prevratom.*

4. Pogodba o ureditvi vprašanja preselitve onih industrijskih podjetij, ki imajo svoj obrat v naši kraljevini, a sedež podjetja na Dunaju, oziroma v Avstriji. *Po izjavi ministra pravde Vašemu dopisniku gre tu v prvi vrsti za preselitev »Trboveljske premogokopne družbe« z Dunaja v Ljubljano.*

II. KOMPLEKS.

V ta kompleks spadate dve pogodbi.

1. *Sklenitev definitivne trgovske pogodbe* in

2. *pogodba o razsodišču, ki ima razsojevati eventualno nastale spore med obema državama.*

— *Beograd*, 22. februarja. (Izv.) Ministrski svet je odobril poročilo ministra pravde dr. Laze Markovića ter je nominiral delegacijo za pogajanja z avstrijsko. Šef delegacije je zunanji minster dr. Ninčić, član minister pravde dr. Laza Marković in več strokovnjakov.

Južna železnica.

— *Rim*, 20. februarja. (Stefani.) Odbori, ki jih je določila konferenca Južne železnice, so začeli danes poslovati. Že nekaj dni se mudi v Rimu delegacija kraljevine SHS, pri kateri se nahajata tudi minister dr. Rybar in državni podtajnik Avramović. Danes se je vršila plenarna seja konference, na kateri se je razpravljalo o predlogih, ki so jih stavile delegacije posameznih držav in družbe. *Pogajanja hitro napredujejo. Upajo, da bo dosežen v kratkem sporazum glede glavnih vprašanj.*

SVETOVNA KONFERENCA O DOLGOVIH.

— *London*, 21. februarja. (Wolf.) Washingtonski poročevalec »Westminster Gazette« je z merodajne strani zvedel, da pripravlja ameriška vlada po ureditvi angleških dolgov svetovno dolžniško konferenco. Državni tajnik Hughes je odklonil potovanje v Ameriko, da pripravi tla za to konferenco. Želi, da ostane ta načrt v tajnosti, da se dokaže popolno izoliranje Amerike. Smatrajo, da bo povabilo na to konferenco imelo zategadelj tem večji učinek. To je tudi vzrok opozicije vlade napram načrtu senatorja Boraha, naj se nemuroma skliče konferenca.

Politične vesti.

= **Kandidati Jugoslovenske demokratske stranke v volilnem okrožju Ljubljana - Novomesto.** Nosilec liste je minister na razp. dr. Gregor Žerjav, okrajni kandidati so: za ljubljansko okolico Josip Turk, posestnik v Ljubljani, namestnik Fran Šušteršič, gostilničar v Št. Vidu, za Kočevje dr. Anton Schiffrer, zdravnik v Ribnici, namestnik Josip Oberstar v Sodražci, za Kranj in Radovljico Josip Ambrožič v Ljubljani, namestnik Fran Holzhacker, zobotehnik v Kranju, za Črnomelj - Novomesto Karel Müller, trgovec v Črnomlju, namestnik Josip Reisner, profesor v Ljubljani, za Kamnik Andrej Slokar, posestnik v Domžalah, namestnik Fran Homer, posestnik v Kamniku, za Litijo Fran Cencelj, posestnik, namestnik Ognjeslav Fincinger, obrtnik v Litiji, za Krško Ivan Polovič, posestnik v Kostanjevici, namestnik Vinko Mergole, za Logatec Fran Homer, posestnik v Kamniku, namestnik Fran Primožič.

= **Kandidati Šušteršičeve stranke.** Kakor smo že omenili, je Šušteršičeva »Narodna ljudska stranka« vložila kandidatsko listo tako v Ljubljani, kakor v ljubljanskem volil. okrožju. V Ljubljani je kandidat dr. Šušteršič, njegov namestnik pa Karel Dermastija, učitelj državne trgovske šole. V ljubljanskem volilnem okrožju je nosilec liste dr. Ivan Šušteršič, okrajni kandidati pa: za ljubljansko okolico in Kamnik Fran Zajec, telefonski mojster v Zgornji Šiški, njegov namestnik Anton Stražišar, trgovec v Borovnici, za okraj Černomelj Josip Doltar, cestni načelnik v Črnomlju, njegov namestnik Janez Bohte, posestnik v Zastavi, za okraje Kočevje-Litija Fran Bartol, posestnik v Jelovcu, njegov namestnik Vekoslav Pelc, trgovec v Ljubljani, za okraj Kranj Janez Jereb, župan v Velesovem, namestnik Ivan Kregar, pasar v Ljubljani, za okraj Krško in Novomesto dr. Vladislav Pegan, odvetnik v Ljubljani, namestnik Franc Peterca, posestnik v Ljubljani, za okraj Logatec Fran Drobnič, posestnik v Novi vasi, namestnik Fran Škrbec, trgovec v Ljubljani, in za okraj Radovljica Alojzij Peterman, posestnik v Kranjskigori, namestnik Anton Rožič, posestnik pri Sv. Janezu v Bohinju.

= **Kandidatska lista nemške gospodarske stranke.** Nemci na Štajerskem so vložili svojo lastno listo, s čemer so ovržene vesti o paktu med štajerskimi Nemci in radikalci. Nosilec liste je, kakor smo že navedli, Fran Schauer, urednik »Cillier Zeitung. Okrajni kandidati so za Brežice Anton Sentschar, posestnik v Pušencih, njegov namestnik pa Adolf Stammel, posestnik v Ormožu, za Celje in Laško dr. Walter Riebl, odvetnik v Celju, njegov namestnik Ivan Berna, trgovec v Celju, za Dolnjo Lendavo in Mursko Soboto Josip Fürthner, pek v Ptuju in Ivan Steute, posestnik v Ptuju, Za Konjice Fran Possek, veleposestnik na Pogledu pri Ločah, namestnik Karel Wesenschegg, mlinar v Konjicah, za Ljutomer in Maribor levi breg dr. Viljem Neuner, sodni svetnik v Bačpalanki, namestnik Julij Glaser, stavbni mojster v Mariboru, za Maribor desni breg in Ptuj Valerijan Spruschina, mehanik v Ptuju, namestnik Milan Petek (!?), slikar v Slovenski Bistrici, za Mozirje in Šmarje Josip Berlisk, trgovec v Rogatcu, njegov namestnik Pavel Pirich, usnjar v Ptuju, za Prevalje in Slovenigradec Ivan Schuller, hotelir v Slovenigradcu, njegov namestnik Jakob Fritz, kmet na Kočevskem.

= **Reorganizacija ministrstva za socijalno politiko.** V ministrstvu za socijalno politiko se izvrši reorganizacija na ta način, da se odpravi pet oddelkov in 20 odsekov, ki so popolnoma odveč. Razen tega se izvede redukcija nepotrebnih in nekvalificiranih uradnikov. S tem se bo proračun tega ministrstva znatno zmanjšal.

= **Francija za priznanje sovjetov.** V pariških diplomatičnih krogih se potrjuje vest, da namerava Francija v kratkem priznati sovjete kot zakonito vlado v Rusiji. Nadalje pripravlja francoska vlada memorandum, ki vsebuje načrt za francosko - nemško eksploatacijo Rusije. Poročila iz Berlina pričajo, da je nastalo v Lausanni med Rusijo in Francijo zbližanje in da bo politika teh dveh držav v orijentskem vprašanju složna. Rusija ne bo nikoli dovolila, da ostanejo Dardanele v angleških rokah. Navzlic zbližanju s Francijo v pogledu orijentske politike pa sovjeti energično protestirajo proti francoski akciji v Porurju. Zato se Rusija ne bo vmešavala v krizo, ki je nastala radi francoske okupacije, pač pa sovjeti strogo slede za dogodki v Romuniji in na Poljskem. Od teh držav je odvisno, da-li ostane Rusija nevtralna ali pa se odloči za aktivno politiko.

Gospodarstvo.

POVIŠANJE OBRESTI BEOGRADSKIH BANK RADI POMANJKANJA DENARJA.

Pomanjkanje denarja je povzročilo na beogradskem denarnem trgu premaknitev obrestnih mer. Ker so vlagalci zahtevali, da jim bančni zavodi povišajo obresti na vložbe, so bile banke prisiljene, da povečajo posojilno obrestno mero. Beogradske »Novosti« javljajo, da so vsi beogradski kreditni zavodi sklenili povišanje obrestne mere in sicer 9% na leto, 1% trimesečnih provizije od večjih prometnih strank in 1% trimesečne provizije za finansiranje od največjega dolžnega zneska. Vest o tem še ni definitivna in beogradske banke v tem oziru še niso izvršile nikakega ukrepa.

TEDENSKI ŽITNI TRG.

Gradiška: Pšenica 425—450, rž 325, ječmen 300, oves 300, nova koruza 250—275 pisani fižol 450, krompir 150, moka št. »0« 700, otrobi 200, seno 150—175.

Đakovo. Pšenica 412.50, rž 300, ječmen 250, oves 250, nova koruza 200, krompir 100, moka »0« 725, otrobi 220.

Brod na Savi: Pšenica 475, ječmen 360—365, oves 310—315, nova koruza 275—285, stara koruza 325—335, beli fižol 410—415, pisani fižol 410—415, moka št. »0« 710—715, moka za krmo 625, otrobi 225.

Mitrovica: Pšenica 440—450, rž 350—365, ječmen 325—340, oves 270—285, koruza 235—240, fižol 360—380, moka »0« 650, moka »2« 625, moka »5« 560, »7« 450, mekinje 170.

Subotica: Pšenica 450, rž 360, ječmen 305, oves 290, koruza nova 225.

Čakovec: Pšenica 475—487.50, rž 400—412.50, ječmen 365—375, oves 337.50—348.50 nova koruza 292.50—300, umetno sušena koruza 343.75—345, beli fižol 437.50, pisani fižol 437.50, moka »0« 730, otrobi 220.

—g **Strokovno predavanje na trgovski šoli v Celju.** Trgovsko društvo v Celju prireja od časa do časa v trgovski šoli strokovna predavanja, katera so precej dobro obiskana. V torek je predaval inž. Iv. Krulc zelo zanimivo »o kurilnih napravah«. Za ta koristna predavanja pa bi lahko vladalo še večje zanimanje in bi bilo želeti večjega obiska posebno iz trgovskih krogov.

—g **Ustanovni občni zbor** »Celjske posojilnice d. d. v Celju« se bo vršil v soboto 3. marca ob 4. uri pop. v Nar. domu.

— g **Električen avtomobil.** V tovarnah največjega ameriškega električnega podjetja so izgotovili električen motor, ki povzroči preobrat v avtomobilski industriji. Model je že preizkušen in storjene so velike priprave za izdelek. Avto tehta komaj 2000 funtov.

— g **Oljčno olje po nizki ceni.** Letina oljčnega olja v Italiji je bila zelo ugodna. Zato padajo cene oljčnega olja. Ker se pri izdelovanju uporabljajo moderni stroji in ker je dosti blaga, je pričakovati obilico čistega olja po nizki ceni.

— g **Izložba japonske industrije v Atenah.** Japonci so izložili v Atenah izdelke svoje industrije. Izloženi so avtomobili, stroji, porcelan, tekstilne stvari, parfumi in steklo, izdelano po čeških vzorcih.

Al. Peterlin-Bátog:

Ob zadnji poti dr. Tavčarja.

Odhajaš!

Narava legla je k počitku;
k počitku legaš — ti...
Jesenskega več cvetja ni,
a zimski siplje cvet na pot
ti stvarstva sam Gospod. —
In — žalno lice je Ljubljani,
otožen glas zvonov je njenih,
in prošenj toliko iskrenih
pošilja narod ti: ostani! —

A ti odhajaš s tega kraja?
Ne vidiš vso to težko bol,
ki narod zdaj navdaja
in rane seka mu skeleče,
kateremu stoletja pol
si bil glasnik
in vrl vodnik
v deželo svobode in sreče?...

Glasnik si bil nam ti:
Saj v zadnjo gorsko kočo
ponesel si ljubezen vročo
do zemlje te, ki nas redi
in s soki svojimi poji.
Življenju našemu življenja
si v knjigah svojih dal,
ki več ne jenja. —

Glasnik mogočni naših tal
vodnik si tudi bil nam ti:
Nam Svetoluk si drugi bil,
ko k bratski slogi si bodril.
V besedah mož, v življenju mož
ti dvigal narod si na pot resnice,
premodre naših del sodnice,
ga vodil proti laži v boj.
A gluh si hvali bil vse dni,
v besedah mož, v življenju mož...

Zato te danes vse časti,
zato se danes vse solzi. —
Ko se od nas poslavljaš,
ko se na pot odpravljaš
tja pod Blegaš preljubi svoj.
V počitek k svojcem legel boš,
ki ljubil si jih pač na moč.

Odtam pa vsako noč polnoč
Visokim kazal narod svoj:
kako do slave pot mu je lehka,
če narod sloge moč ceniti zna. —
Le pojdi tja, kjer mir te čaka;
za tabo narod plaka, plaka!...

Brzojavni izrazi sožalja.

— **Sožalje Nj. Vel. kralja Aleksandra.** *Ga. Franja dr. Tavčarjeva je prejela tole brzojavko: »Beograd, 21. februarja ob 11.15. Moje iskreno sožalje k nesreči, ki je zadela Vas in Vaše s smrtjo Vašega moža. Aleksander.«*

BRZOJAVNI IZRAZI SOŽALJA.

— **Karlovec**, 20 .febr. Povodom smrti g. dr. Ivana Tavčarja, bivšega odličnega predstavitelja Vašega lista, enega izmed največjih in najodličnejših Jugoslovenov Vas prosim, da izvolite tem potom sprejeti uverenje o mojem globokem in iskrenem sožalju. Književnik Stevanov - Kosyer.

— **Praga**, 21. februarja. (Izv.) Najglobokejše sožalje nad smrtjo dr. Ivana Tavčarja. Urednik I. Strakaty.

— **Zagreb**, 21. februarja. (Izv.) Kolo srbskih, hrvatskih in slovenskih sestara v Zagrebu globoko žaluje ob krsti velikega genija dr. Ivana Tavčarja.

— **Maribor**, 21. februarja. Odbor narodne radikalne stranke za mariborsko oblast v Mariboru izreka povodom smrti dr. Ivana Tavčarja svoje iskreno sožalje z obvestilom, da se posebna deputacija udeleži pogrebnih svečanosti. Grasselli, Pfeifer, Slanovec, Tavčar, Trost.

— **Lož**, 22. februarja. Ob britki izgubi nepozabnega prvoboritelja za sokolsko idejo dr. Ivana Tavčarja izreka globoko sožalje

Sokol, Loška dolina.

— **Lož**, 22. februarja. Ob smrti najboljšega, najbolj pravičnega in prvega prvobuditelja napredne misli dr. Ivana Tavčarja izrekata, globoko žalujoči, najiskrenejše sožalje krajevni organizaciji

JDS Lož in Stari trg.

— **Stična**, 21. februarja. Svetla zvezda na našem političnem obzorju je ugasnila. Izrekam prisrčno sožalje uredništvu in narodno napredni stranki. Umrl je mož, kje tak je še med nami?

Anton Leban, ravn. v p.

SOŽALJE DEMOKRATSKEGA KLUBA

— **Beograd**, 22. februarja. (Izv.) Predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidović je včeraj brzojavno izrazil sožalje rodbini blagopokojnega dr. Ivana Tavčarja. Sožalje je izrazil tudi minister n. r. Svetozar Pribičević.

Časopisni glasovi.

Celjska »Nova Doba« izvaja:

»Dne 19. t m. ob 13. uri je zatisnil svoje oči eden največjih, najzaslužnejših in najpoštenejših sinov naše velike ujedinjene domovine: dr. Ivan Tavčar.

Vse njegovo življenje je bilo posvečeno narodnemu delu. Bil je kremenit značaj in ni dopuščal, da bi njegova stranka krenila na napačno pot. Nezadovoljneže je svaril in jih privedel na pravo pot tja, kamor edino vodi politika slovenskega ljudstva: poštenost, značajnost, čistost in pogled v bodočnost.

Kot dolgoletni voditelj politike si je pridobil vsestransko zaupanje svojih somišljenikov, pri nasprotnikih pa je užival globoko spoštovanje. Kod nesebičen in dalekoviden politik si je ohranil vedno čiste roke.

Zatisnil je oči mož, ki je ljubil svoj narod s celim srcem. Ne pozabimo njegovih besed, da je najsladkejša ljubezen tista prva, komaj vzbujena mlada ljubezen do domovine.

Velikemu možu, kremenitemu značaju, neustrašenemu bojevniku za svoj narod, ohranimo v svojih srcih trajen spomin, njegovo ime pa naj venča neminljiva slava!

Časopisni glasovi o dr. Tavčarju.

Graška »Tagespošta« z dne 21. t. m. posveča blagopokojnemu dr. Ivanu Tavčarju daljši nekrolog, v katerem izvaja med drugim: »Osebnost tega moža je bila tako ozko zvezana s politično zgodovino stare Avstrije, da je upravičen kratek pregled njegovega življenja.« Nato podaja list pokojnikovo biografijo in poudarja: »Kar je Tavčarja zlasti odlikovalo, je bil njegov brezhiben, nepristopen in odkrit značaj. Dasi je bil nasprotnik Nemcev, vendar je bil dostojen, čestit borec, ki je izravnaval nasprotja v odkriti borbi, bil je mož, ki je sovražil zavratnost in zahrbtna pota. Izredno velik je bil njegov dar za drastično, lahkoumljivo črtanje. V tem pogledu so ga često primerjali z robatojasno pisavo, ki je bila lastna pokojnemu dr. Otonu Steinwenderju. V »Slovenskem Narodu«, čegar zvesti sotrudnik je bil od svojih dijaških let, je priobčeval tekoče politične razprave, ki so jih čitali z velikim zanimanjem.«

»Cillier Zeitung« piše o dr. Tavčarju: »Z njim je ostavil življenje, polno dela, eden najboljših sinov slovenskega naroda. Ne glede na ugodne ali neugodne odnošaje, brez ozira na pritrjevanje ali kričanje je on stopal, vedno zvest svojemu prepričanju, naravnost po svoji čisti poti. Slovenski narod žaluje za njim kot za enim izmed najboljših in najplemenitejših svojih mož. Za nas Nemce je čast, da damo ob njegovem mrtvaškem odru izraza svojega visokega spoštovanja za pokojnika, zakaj on

je bil vselej skozinskoz pošten, plemenit nasprotnik.«

— **Beograd**, 22. februarja. (Izv.) »Samouprava« priobčuje danes izpod peresa dr. L. Lenarda zelo toplo in krasno pisan članek o velikih zaslugah in kulturni misiji dr. Ivana Tavčarja. Nacijonalno, kulturno in politično delovanje dr. Tavčarja je v tem članku krasno opisano. Članek omenja končno, da je dr. Tavčar kljub temu, da je bil prikovan na bolniško posteljo, vedno hrepenel še enkrat stopiti v politično areno ter se boriti za poštenost in resnicoljubje v politiki.

Dr. Tavčar na mrtvaškem odru.

Bela Ljubljana je danes vsa v žalosti. Na magistratu pa leži med cvetjem in venci krsta s truplom blagopokojnega dr. Tavčarja. Neštevilne množice prihajajo, da se poslove od njega, ki je dolgo desetletje tu skrbel za blagor Ljubljane in njenega prebivalstva. Na visokem katafalku leži zaprta krsta in svit nebrojnih sveč se lomi ob njegovem kovinskem sijaju. Ob vznožju krste stojita dva Sokola s sabljo v roki in v ozadju dva akademika. Visoko nad krsto visi njegova slika. Prostor, ki se nahaja v prvem nadstropju, pred vhodom v glavno dvorano je zastrt z žalno kopreno in nebrojni venci ga krasijo. Ob vznožju krste leži prekrasen venec z napisom: »Kraljevska vlada — Pašić«. Pred magistratom gorijo v žalno ovite električne luči in štiri velike napisne table naznanjajo mimoidočim, da tu leži doktor Ivan Tavčar... Na stopnicah so postavljene ciprese. Množice prihajajo in odhajajo in pri krsti se zasolzi marsikatero oko, ker ni več dobrotnika, ni več vzornika, ki je bil ponos vseh nas. Mesto je v črnih zastavah. Trgovine so okrašene s slikami dr. Tavčarja. Narodna knjigarna ima v črno ovito in s slovenskimi trobojnicami okrašeno njegovo poslednjo originalno sliko, tvrdka Herzmansky je položila njegovo sliko med nežno cvetje. Izložba »Elite« je razstavila dr. Tavčarjevo sliko, zavito v žalno kopreno. Takisto tudi tvrdka Snoj & Modic, knjigarna Schwentner ima v izložbi dr. Tavčarjev kip, modeliran od Al. Repiča, obdajajo ga palme. V izložbi tvrdke I. C. Mayer gorijo z gazo ovite luči in obsevajo prof. Kopačevo sliko dr. Tavčarja.

Na Aleksandrovi cesti so okrasile svoje izložbe s Tavčarjevo sliko tvrdke Magdič, Peko, Maček in Kette. Vse to je dokaz, kako iskreno je bil ljubljen in spoštovan pokojnik v vseh slojih našega prebivalstva in kako globoka je žalost ob njegova smrti.

K pogrebni svečanosti.

— **Pogreb na Visokem bo**, kakor smo že zabeležili, v petek 23. t. m. točno ob 11. dopoldne.

— **Rusko žalostinko** zapoje ob krsti dr. Tavčarja zbor ruskih akademikov pred kapelico pri Sv. Krištofu.

— **Društva, korporacije in ostalo občinstvo** vljudno prosimo, naj se brez ugovora pokore odredbam rediteljev in aranžerja pogrebnega sprevoda.

— **Pogreba dr. Tavčarja** se po večji deputaciji udeleži tudi Celjski »Sokol« s praporom.

— **Pogreba dr. Ivana Tavčarja** se udeleži stara, častitljiva zastava Čitalnice, društva, iz katerega so nastale naše najvažnejše kulturne institucije, kot Sokol, Glasbena Matica itd. Zastava je ležala dolgo časa v podstrešju Narodnega doma. Rešil jo je arhivar Ljubljanskega Zvona g. Joško Jamnik, ki jo bo tudi pri žalnem sprevodu nosil.

Ad Sožalja

— Orjuna tem potom poziva vse člane, da se brezpogojno udeleži danes, dne 22. t. m. pogreba blagopokojnega dr. Ivana Tavčarja. Zbirališče točno ob ½16. uri v areni Narodnega doma.

Mestni Odbor Ljubljana.

— **Zbor** I. akcijske čete Or. Ju. Na. danes, dne 22. t. m. v areni Narodnega doma.

Čelnik I. čete.

PROGRAM POGREBNIH SVEČANOSTI.

Truplo blagopokojnega dr. Tavčarja so prenesli danes zjutraj v mestno hišo na magistratu, kjer je položen v vestibulu na mrtvaški oder. — Točno ob 16. popoldne se prične mrtvaški sprevod. Pred magistratom govori v imenu ožjih prijateljev in v imenu zavodov, ki jim je načeloval pokojnik g. dr. Karel Triller, v imenu vlade g. pokr. nam. Ivan Hribar in v imenu slovenskih književnikov pesnik Oton Župančič. Zveza pevskih društev zapoje najnovejšo Pavčičevo narodno žalostinko.

Nato se bo pričel mrtvaški sprevod, ki se bo premikal izpred magistrata po Stritarjevi ulici, Marijinem trgu, Prešernovi ulici in po Dunajski cesti do kapelice pri Sv. Krištofu.

Srevod se naj razvrsti po temle redu:

Na čelu sprevoda jezdi sokolska konjenica, za njo koraka godba, za njo celokupno Sokolstvo, tik za Sokolstvom nosilec križa z žalno zastavo, za križem se razvrste vsa narodna društva in deputacije, tem slede nosilci vencev in cvetlični voz, nato voz z duhovščino, tik pred mrtvaškim vozom stopa nosilec reda Sv. Save II. vrste, za njim mrtvaški voz s krsto, ob vozu na desni strani stopa 6 zastopnikov literatov, na levi 6 zastopnikov političnih korporacij, ob vsaki strani jih obdaja sokolska častna straža. Za vozom stopa pokojnikova obitelj s sorodniki, za temi zastopniki vlade, vojaških in civilnih oblasti, upravni svet, uradništvo in osobje Narodne tiskarne«, upravni svet in uradništvo »Ljubljanske kreditne banke«, mestno in drugo uradništvo, za temi ostalo občinstvo. Po vseh ulicah, koder se premika žalni sprevod, gore svetilke, ob sprevodu pa delajo špalir dijaki in dijakinje, učenci in učenke in sicer od pošte do Evrope učenci in učenke meščanskih in osnovnih šol, od tu do kapelice pri Sv. Krištofu pa dijaki in dijakinje srednjih šol. Pred kapelico oziroma v kapelici se izvršijo cerkveni obredi. Ob krsti govori v imenu stanovskih tovarišev in pravnikov g. dr. Janko Žirovnik, za njim pa v imenu »Jugosl. Sokolskega Saveza« g. dr. Viktor Murnik.

V kapelici zapoje pevski zbor Glasbene Matice žalostinko »Umrl je mož«, pred kapelico pa se poslovi od pokojnika »Zveza pevskih društev« s pesmijo »Vigred se povrne«.

Prosimo, da se občinstvo drži tega vrstnega reda in se strogo ravna po navodilih in odredbah rediteljev.

Društva naj se zbero na Mestnem trgu v smeri proti Tranči ob tričetrt na 16.

Pogreb na Visokem bo jutri točno ob 11. izpred gradiča v grobnico, ki jo je pokojnik dal zgraditi lansko jesen. Vest današnjega »Jutra«, da krsto z zemeljskimi ostanki pokojnega dr. Ivana Tavčarja prepeljejo v Poljane, kjer ostane čez noč v tamkajšnji cerkvi, je neresnična. Pokojnika prepeljejo na Visoko jutri zgodaj zjutraj, tako da bo voz s krsto približno ob 8. v Škofji Loki. Iz Škofje Loke prepeljejo krsto naravnost na Visoko, kjer se, kakor rečeno, ob 11. vrši pogreb. Ob odprtem grobu bodo govorili pisatelj župnik Fran Finžgar, dr. Konrad Vodušek in v imenu lovcev dr. Ivan Lovrenčič.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

OPERA.

Petek, 23. februarja: Gorenjski slavček. V prid Udruženju gledaliških igralcev. Izven.
Sobota, 24. februarja: Mefistofeles. Red B.
Nedelja, 25. februarja: Vrag in Katra. Izven.
Ponedeljek, 26. februarja: Zaprto.

DRAMA.

Petek, 23. februarja: Vojiček. Red E.
Sobota, 24. februarja: Ugrabljene Sabinke. Red D.
Nedelja, 25. februarja: Ob 3. popoldne: Živi mrtvec. Izven. — Ob 8. zvečer: Za pravdo in srce. Izven.
Ponedeljek, 26. januarja. Vojiček. Red A.

• • •

— **Šentjakobski oder v Ljubljani.** V soboto 24. februarja: Stari grehi. V nedeljo 25. februarja: Charleyeva teta.

— **»Gledališkega lista«** št. 19. je izšla z običajnim repertoarjem z značilnim govorom Br. Nušiča in poročilom o solnograških slavnostnih predstavah.

— **Damir Feigel:** Po strani klobuk. Izdala in založila Narodna knjigarna v Gorici Strani 160 Cena Din. 25. Damir Feigel je kot pisatelj že znan; njegove knjige »Pol litra vipavca«, »Bacili in bacilke«, in »Tik za fronto« so ga seznanile z našim občinstvom, ki ga pozna kot prijetnega zabavnika in humorista. Zdaj je izšla njegova knjiga »Po strani klobuk«, ki prinaša celo vrsto prijetnih humoresk, satir in grotesk, med drugimi so tudi pravljice, kot jih on imenuje. Naslovno stran je narisal v dveh barvah L. Špacapan. Knjigo toplo priporočamo!

Glasbeni vestnik

— **Pevske vaje pri Ljublj. Zvonu** se odslej vrše po sledečem redu: ženski zbor vsak ponedeljek in vsako sredo ob ½8., moški zbor vsak ponedeljek in vsak četrtek ob osmih zvečer.

— **Koncert Kramer — Sovilski.** V petek, dne 2. marca 1923 vrši se v dvorani Filharmonične družbe koncert, katerega priredita operna pevca ga. Hilda Kramer, bivša članica dunajske opere (sopran) in pa g. Marcel Sovilski, član ljubljanske opere (tenor). Spored obsega po veliki večini arije raznih oper. g. Sovilski nam bo pa zapel nekai biserov iz literature samospevov tako slovenskih, kakor tudi drugih. Občinstvo opozarjamo na koncert, za katerega so vstopnice v predprodaji od sobote dne 24. t. m. dalje v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. februarja 1923.

— **KRALJEV ODPOSLANEC PRI POGREBU.** *Na brzojavni ukaz vojnega ministrstva je dobil komandant dravske divizije polkovnik Vučković povelje, da se kot odposlanec Nj. Vel. kralja Aleksandra udeleži današnjega pogreba dr. Ivana Tavčarja. Kot zastopnik ministra notranjih del Vujičića se udeleži pogreba inšpektor ministrstva notranjih del g. Milorad Jovanović.*

— **Izrazi sožalja.** V imenu društva »Soče« je poslal predsednik g. dr. Dinko Puc našemu uredništvu to-le pismo: »Povodom smrti g. dr. Ivana Tavčarja, enega največjih mož jugoslovenskega naroda, čast mi je imenom društva »Soče« izreči Vam najiskrenejše sožalje. Ime dr. Tavčarja ne bo živelo samo v našem spominu, ampak bo ostalo tudi na veke zapisano v srcih vseh Primorcev onstran meje naše države.

— **Deputacije iz Novega mesta in Ptuja.** Mestni občinski svet v Novem mestu je poslal na pogreb dr. Ivana Tavčarja, ker je župan vsled bolezni zadržan, deputacijo, obstoječo iz občinskih odbornikov g. prof. Seidla, Frana Koširja in Ferda Buka. Profesor Ferdo Seidel je prišel osebno v naše uredništvo izrazit iskreno sožalje nad izgubo velikega pokojnika. Mestno občino Ptuj zastopa občinski odbornik g. dr. Ivan Fermevc, ptujske odbornike pa g. dr. Fran Jurtela. Oba sta posetila naše uredništvo, da dasta izraza srčnemu sožalju ob izgubi velikega borca za narodno in napredno idejo.

— **Seja celjskega občinskega sveta dne 19. t. m.** Stanarina vodij mestnih šol se določi v izmeri 25 odstotkov najnižje plače na isti šoli. — V domovinsko zvezo se sprejmejo štirje prosilci. — Užitnina se določi tudi za uvoženo meso. — Odbijejo se prizivi zaradi davka na vozila. Odobrijo se nekatere nove nabave v mestni plinarni. Bakterijološki stanici se izjemoma dovoli električni tok. Nekatere stranke so občutno zlorabljale pavšalirani električni tok. Tem se tok odvzame, v bodoče pa zahteva tudi popolna odškodnina. Določi se najemnina za prostore drž. policije, trgovske in rudarske šole. — Izvesti se mora knjigovodstvo pri mestnem oskrbništvu. — Parcelacijski načrt Jožefovega hriba se izvede takoj po strokovnjaku, da ve mestna občina pogozditi na podlagi načrta ostali del hriba. Odobri se po poročilu delegacije financ 10odstotni režijski prispevek za pobiranje užitnine od strani države. Pavšaliranje nočnega davka se začasno odkloni. — Ponovni prošnji Športnega kluba za premestitev glazije se ugodi v tem smislu, da se vrši komisijonelni ogled glazije. — Posredovalnica služb se dovoli Idi Sager. — Namesto odstopivših gg. Gregoriča in Rupnika se izvolita kot zastopnika hišnih posestnikov v razsodišče gg. Laibner in Šušek.

— Kraljevo priznanje goslarju g. Mušiču. Naše občinstvo, ki se mimogrede ozre v izložbeno okno g. Mušiča v Selenburgovi ulici in vidi v njem razstavljene raznovrstne violine, si pač niti predstavljati ne more, kakšno delo opravlja naš goslar, ko iz okornega lesa reže in sestavlja violine, ki pozneje njemu in naši slovenski instrumentalni industriji na koncertnih podijih pojo zasluženo hvalo. Zato se z našim prvim ljubljanskim mojstrom—specijalistom iskreno veselimo visokega odlikovanja, ki ga je g. Mušič prejel te dni iz kabinetne pisarne Njegovega Veličanstva v zahvalo za gosli, ki jih je izdelal o priliki kraljeve poroke in jih v spomin na ta pomembni praznik poklonil kralju Aleksandru. Sedaj se mu je kraljevska dvojica zahvalila za poklonitev s prekrasno mapo, ki nosi na zunanji strani grb naše države in datum kraljeve poroke, v notranjosti pa s podpisom Nijju Veličanstev opremljeni sliki kralja in kraljice. S to prelepo zahvalo je pokazal kralj Aleksander, kako visoko zna ceniti idealno prizadevanje in smotren trud našega v celi Jugoslaviji in že preko njenih mej znanega mojstra—goslarja.

— **Protektor in častni predsednik M. G. A.** V torek dopoldne se je pri g. okrajnem glavarju v Mariboru dr. Lainšcu predstavila iz podpredsednika g. Kunsta in tajnika g. Pirca obstoječa deputacija društva Mariborska gradbena akcija. Deputacija je obvestila g. okrajnega glavarja, da ga je občni zbor imenoval za častnega predsednika društva Mariborska gradbena akcija, ob enem tudi sporočila, da je občni zbor za protektorja izvolil g. pokrajinskega namestnika Hribarja, kateremu so svoj čas v to svrho osebno pokloni posebna deputacija. G. okrajni glavar, ki je to za Maribor prepotrebno društvo že od vsega početka po možnosti podpiral (pri njem so se vršile prve konference itd.) je izrazil svoje veselje, ter poklonil mu častno mesto sprejel z zagotovilom svoje nadaljnje naklonjenosti napram društvu. Na posebno prošnjo glede prireditve gradbene loterije je g. okrajni glavar obljubil svoje sodelovanje, da bo prošnja tudi v Beogradu človekoljubnemu namenu te prireditve primerno ugodno rešena.

— **Zveza Slovenije z morjem.** Poročajo nam: Na ponovno zavzemanje ministra dr. Županiča v vladi in ministrstvu saobraćaja od 21. januarja t. l. se je ustanovila sekcija za trasiranje železniških prog Kočevje - Stari trg - Vrbovsko in Črnomelj — zveza s to progo, kakor tudi Št. Janž - Sevnica. Šef sekcije je inž. Rudolf Kavčič, član pa Leopold Stibil. Za pomožne uradnike so z odlokom z dne 9. februarja t. l. določeni Ivan Bruckman, Otokar Visat, Miloš Gučevac in Teodor Oian. Finančni odbor je odobril kredit za trasiranje teh prog v znesku enega milijona dinarjev na breme 7% državnega investicijskega posojila.

— **Odlikovan je bil z redom Sv. Save V. stopnje** g. Al. Rihtaršič, gozdar v p. v Celju.

— **Tovarišem lovcem!** Pri pogrebu dr. Ivan Tavčarja nastopimo v lovskem kroju; na levi strani prs društveni znak na črni pentlji. Lovce na Gorenjskem pozivamo, da se v čim največjem številu udeleže pogreba na Visokem, kjer bo na grobu govoril tudi društveni predsednik dr. Lovrenčič. Predsedstvo.

— **Za dr. Tavčarjev sklad** pri Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali rodbina dr. Kersnikova 200 dinarjev, veletržec g. Ivan Knez v Ljubljani 300 dinarjev, in akademični slikar g. Ivan Vavpotič 100 dinarjev.

— **Za dr. Tavčarjev sklad (CM)** minister dr. Niko Zupanič 250 Din, dr. Josip Ažman 250 Din.

— **Društvo slov. književnikov.** Mesto venca na krsto pokojnega pisatelja Emila Leona je dal univ. prof. dr. Alfred Šerko »Društvu slov. književnikov« kot prvi ustanovni član znesek 4000 K. — Odbor vabi vse svoje člane, da se udeleže pogreba velikega pokojnika Iv. Tavčarja.

— **Podružnica Kola jugoslovenskih sester** v Kranju je na svoji žalni seji sklenila darovati v počaščenje spomina dr. Ivana Tavčarja 300 Din za »Dečji Dom«.

— **Zbiranje knjig za kroško mladino** je pričel klub napr. slov. akademikov v Celju.

— **»V spomin rajnkega prijatelja g. dr.** Ivan Tavčarja, daruje g. Alojzij Vodnik, kamnosek v Ljubljani, Din 500 za **»Narodno galerijo.«**

— **Zbiranje knjig za Koroško slovensko mladino** je pričel klub napr. slov. akademikov v Celju. Z nabranimi knjigami se bodo spopolnile knjižnice, namenjene slovenski koroški mladini. Na Krekovem trgu pri hotelu »Union« bo postavljena za nabiranje knjig nabiralna skrinjica. Vsak, komur je mogoče, naj daruje kako slovensko knjigo, dobrodošle so tudi knjige nabožne vsebine.

— **Tudi Celje žaluje.** Žalne zastave so razobešene povodom smrti dr. Tavčarja tudi na hišah v Celju.

— **Lastnikom elektromotorjev v Celju** je glasom razglasa mestnega magistrata dovoljeno od sedaj naprej obratovati do 17. ure, od 1. marca do 18. ure in od 1. maja do 19. ure.

— **Konkurz je napovedal** nad svojim premoženjem trgovec in kavarnar Ivan Koss v Celju. Poravnava je baje že v teku.

— **Usmiljenim srcem.** Vojni invalid, ki je pred kratkim zapustil bolnišnico in je brez sredstev, bi rad kupil po ceni kako čeprav ponošeno obleko in čevlje. Sporoči naj se na »Udruženje vojnih invalidov« sv. Petra vojašnica soba 10.

— **Huda epidemija legarja v Ošleku.** Kakor poročajo iz Ošleka, razsaja tam huda epidemija legarja. Dosedaj je bilo konstatiranih do štiristo slučajev, od katerih je imelo že nekaj smrtni izid.

— **Kaznovani valutni verižniki.** Beograd, 20. februarja. Finančno ministrstvo je na temelju pravilnika o devizah in valutah kaznovalo do 15. t. m. mnogo verižnikov. Skupna vsota denarnih glob znaša 9.972.000 Din. Od tega zneska je izplačano do sedaj 3,755.000, za 820.000 Din pa je zaplenjeno imetje.

— **Stroga obsodba radi navijanja cen.** Julij Šilavec, mesar v Ptuju, je kupil 7. novembra l. l. telico po K 20 kg, prodajal jo je pa po K 52 do 56 kg. Ovaden državnemu pravdništvu je bil obsojen pri okrajnem sodišču v Ptuju na 100 Din, ozir. 20 dni zapora in vrh tega še na 6 dni zapora. On se je temu pritožil na okrožno sodišče v Mariboru, katero je prvo obsodbo v celem obsegu potrdilo.

— **Delikatesno trgovino in zajutrkovalnico** otvori te dni v Aleksandrovi ulici v Celju trgovec g. J. Plahuta. Prostori, kjer se je prej nahajala špecerijska trgovina g. Plahute, so v ta namen moderno preurejeni. Slovenskega podjetja te vrste smo v Celju vedno pogrešali.

— **Plesna vaja »Jadrana«.** Vsled smrti častnega člana in starešine J. n. a. d. »Jadrana«, dr. Ivana Tavčarja, se plesna vaja v četrtek dne 22. t. m. ne vrši. Cenjenim damam, gospodičnam ter tovarišem pa sta tajnik in blagajnik zabavnega odseka na razpolago v društvenih prostorih v petek od 11.—½13. ure ter v soboto cel dan. Tajnik.

Sokolstvo.

— **Sokolsko društvo Ljubljana** (Narodni dom) se udeleži pogreba svojega bivšega staroste dr. Ivana Tavčarja na Visokem. Brate pozivljamo, da se naj deputaciji pridružijo v čim večjem številu. Odhod z jutranjim vlakom ob 7.

— **Sokolsko gledališče v Radovljici** vprizori v nedeljo, dne 25. t. m. ob 15. uri S. Tučičevo dramo »Golgota«, ki nam predočuje križevo pot človeka-meniha, hrepenečega po življenju, v katero ga vede On Kristus sam, češ: »Idi in okusi življenje!« Toda življenje je varljivo in povzroča greh, kes pride prepozno in človek stoji na Golgoti, osamljen, proklet od nekdanjih sobratov. Toda On mu zakliče s križa v tolažbo: »Tukaj sem večno razpet radi vas in večno živ za vas.«

— Na občnem zboru celjskega sokolskega okrožja je bil za načelnika izvoljen Križnik Otmar iz Laškega. Okrožni zlet se bo letos vršil najbrže v Konjicah.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

— **Trst**, 22. februarja ob 9.20. Politično društvo »Edinost« žalno spoštljivo pozdravlja na zadnji poti velikega Slovenca dr. Ivana Tavčarja. Pridružujem se s posebnim sožaljem dr. Wilfan.

Incident v Vrabčah.

Postojna, 21. februarja Italijani imajo zopet gradivo za hujskanje proti Slovencem Tuji orožniki ne razumejo naših ljudi, njihovih navad in šeg. Ker imajo tudi stroge ukaze za postopanje s »tujerodnim elementom«, prihaja pogostoma do incidentov, katerih bi sicer ne bilo, ako bi se hotelo postopati z našim ljudstvom dobrohotno in korektno. Neki pijani mladenič je baje nekaj nahrulil dva orožnika Scalasa in Cuona, ko sta šla proti Vrabčam. Vmešal se je neki drugi vmes in tega sta aretirala, dočim je prejšnji zbežal. Aretiranec je menda kričal, tako da so prišli ljudje gledat, kaj da se godi. Aretiranca so gnali v neko gostilno, ljudje so baje zahtevali, da naj ga izpuste in orožniki pravijo, da je letelo kamenje proti gostilni. Pozvani so bili drugi orožniki, na katere se je baje streljalo, ko so šli v Vrabče. Aretirali so pozneje v Vrabčah nekega Bratuša, Jelenčiča in Bravčiča ter še druge, tako da je doslej aretiranih enaist oseb, 9 jih pa še iščejo. To bo zopet kričanja, kako negotova je vzhodna italijanska meja. Zahtevamo natančno preiskavo. Ni dvoma, da ne odobravamo nikakega napadanja na orožnike, pred vsem pa zahtevamo, da se oblasti začno obnašati napram našemu ljudstvu dostojno in uljudno, pa se ne bo nikjer kalil javni mir in red. Očitanje, da bi se s slovenske strani hujskalo ljudstvo, je grda izmišljotina.

Pred izvršitvijo rapalske pogodbe.

— **Rim**, 21 februarja (Izv.) Mussolini je danes sprejel člane paritetne komisije, ki imajo takoj po izmenjavi ratifikacij odpotovati v Opatijo. Kakor doznava »Tribuna«, je Mussolini v sporazumu z italijanskim generalnim štabom izdelal naredbo, zadevajoče italijanske garnizije na Reki in v Dalmaciji, kakor tudi odredbe, zadevajoče **izpraznitev Sušaka in tretje dalmatinske cone.**

— **Trst**, 21. februarja (Izv.) Tekom današnjega dneva so pričakovali prihoda italijanske delegacije v paritetni komisiji. Pozneje pa je prišlo poročilo, da komisija radi nekaterih tehničnih ovir še ni odpotovala in da dospe šele začetkom prihodnjega tedna v Opatijo. Javljeno pa je bilo tudi, da so te tehnične ovire, ki se nanašajo v prvi vrsti na izmenjavo ratifikacij, že popolnoma odstranjene. Kljub temu, da je kralj že podpisal konvencije, še vedno italijanska vlada zavlačuje izmenjavo ratifikacij. Vzrok ni popolnoma jasen.

Kakor hitro paritetna komisija prejme od vlade popolnoma točna navodila, odpotuje v Opatijo in začne nadzorovati izpraznitev Sušaka oziroma tretje dalmatinske cone. Ta izpraznitev pa se vrši po v konvenciji določenih rokih.

— **Split**, 22. februarja (Izv.) General Ljuba Milić, predsednik komisije za izpraznitev tretje dalmatinske cone, se je včeraj sestal v zasedenem dalmatinskem ozemlju z generalom Barbarisom. Na tem sestanku so bila izmenjana stališča in je bil dosežen sporazum glede postopanja pri izpraznitvi zasedenega dalmatinskega ozemlja od strani italijanskih čet.

Stavka zagrebških akademikov

— **Zagreb**, 22. februarja (Izv.) Včeraj ob 11. dopoldne se je zbrala pred vseučiliščem na trgu akademska omladina, da protestira proti postopanju vlade, ki doslej ni izplačala akademski menzi obljubljene podpore v znesku 300.000 dinarjev. Menza se nahaja v zelo desolatnem materijelnem položaju. Komunisti, socijalni demokrati in zemljoradniki so zahtevali, da stopi akademska omladina takoj v stavko. Zmernejšim elementom se je končno posrečilo, da se stavka odgodi do sobote zvečer. Do tega termina zahteva akademska omladina odgovora od vlade, če je pripravljena nakazati gorenjo subvencijo, ki je bila obljubljena s pismom z dne 7. februarja t. l. Če do tega roka ne pride odgovor vlade, prične akademska omladina v ponedeljek s splošno stavko.

Angleški poslanik pri dr. Ninčiću

— **Beograd**, 22. februarja. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčič je naznanil ministrskemu predsedniku Pašiću, da je dopoldne niega obiskal angleški poslanik. Poslanik se je z njim razgovarjal o kompliciranem položaju v Trakiji kakor tudi o vprašanju vstopa Grške v malo antanto. Podrobnosti tega razgovora javnosti niso znane.

Turistika in sport.

— **S. K. Ilirija.** Sestanek nogometne sekcije (predavanje g. Jančka in razgovor) se vrši v petek 23. t. m. ob 20. uri v sobi Sportne zveze v Narodnem domu.

— **Smučarski odsek T. K. »Skala«** priredi o priliki Savezne tekme dne 25. t. m. izlet v Rakek. Savez bo skušal dobiti polovično vožnjo. — Opozarjamo vse člane, da priredimo v ponedeljek 25. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu Tivoli smučarski družabni večer z razdelitvijo diplom in priznanic zmagovalcem klubove tekme. Vabimo tudi vse prijatelje turiste in smučarje.

Razne stvari.

• **Kako se mesto oprosti svojih dolgov.** V nemškem mestu Pulsnitzu so hoteli lansko leto napraviti elektrarno ter so kupili v to svrho parno turbino in dva kotla. Nekaj časa so premišljevali, koliko bo stroškov za zgradbo, ko pa se jim jih je zdelo preveč, so opustili načrt in stroje prodali. Dobili so dobička 95 milijonov mark. Tako se je mesto oprostilo svojih dolgov in ni mu več treba misliti, da bi se najelo posojilo za elektrarno. Mesto Brillon na Westfalskem je prodalo del svojih gozdov za 195 milijonov mark in s to svoto plačalo vse svoje dolgove, pa še ostalo je precej denarja.

• **Self-made-man in ameriška politika.** Stara ameriška tradicija dajati vedno in povsod prednost tistemu, ki je »self-made« (človek, ki je iz nič postal nekaj) je prišla do veljave tudi v karijeri sodobnih ameriških ministrov. Prezident Harding se je rodil in dorasel na farmi v državi Ohio in je začel svojo karijero kot tiskarski vajenec. Vice prezident Coolidge je živel na očetovi farmi do 19. leta. Državni tajnik Hughes je bil sin siromašnega babtističnega pridigarja. Vojni minister Weeks je obdelaval očetovo polje do 17 leta. Kmečki sinovi so tudi: minister pravde Harry Daugherty, notranji minister Mr. Fall in poljedelski minister Henry Wallace. Iz še bolj skromne hiše sta John Davis, minister javnih del, ki je sin navadnega delavca in minister trgovine Hoover, znani organizator ameriške pomožne akcije, čigar oče je bil kovač. Velika večina članov ameriškega kabineta je kmečkega stanu. Zdi se da ameriška javnost največ zaupa samo eni visoki šoli in to je kruta šola življenja.

• **Boga so sodili.** V klubu moskovske garnizije se je vršila 18. jan. razprava proti Bogu. Nameravali so prirediti znanstveno disputacijo o tem, dali je Bog ali ga ni, ki se je pa končno izpremenila v navadno bogoskrunsko komedijo tako, da je večina boljševiških častnikov še pred koncem zapustila klub. Seveda je Bog pri tem izgubil, kajti govornik je trdil in po svoje dokazal, da ga sploh ni in da so vse verske dogme le prazne marnje.

:: **Internacijonala je zopet propadla.** Tako pravi voditelj holandskih sindikalistov Fimmen v svojem objavljenem članku, ki ostro žigosa nastop delavcev, uvrščenih v mednarodno organizacijo, ki niso znali ničesar storiti v sedanjem za mednarodno situacijo tako izrednem položaju. Fimmen piše: Tri leta so že pretekla, odkar izjavljajo delavci, da se poslužujejo vseh mogočih sredstev, da bodo ovirali in morda tudi preprečili okupacijo Ruhra. Sedaj pa, ko je ta okupacija izvršena, se zadovoljujejo s pasivnim nastopanjem in vsa njihova pozornost je obrnjena na socijalno situacijo prizadetih dežel. Fimmen očita voditeljem in delavcem, da so krivi, da je nacijonalizem zopet sedaj, kakor leta 1914., zmagal nad čutstvom mednarodne solidarnosti.

= **Komunistični železničarji odpuščeni.** V smislu dekreta z dne 28. pr. m. je visoki komisar za železnice odpustil 56 železničarjev, med katerimi so znani voditelji rdečega sindikata, ki so organizirali poslednji železničarski štrajk.

— **Čevlje kupujte od domačih tovaren tvrdke Peter Kozina & Ko.** z znamko »Peko«, ker so isti priznano najboljši in najceneši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1

Zbirajte znamke za „Jugoslovensko Matico“!

Darila.

Uprava našega lista je prejela za: **»Stavbeni sklad ljubl. Sokola.«** V počaščenje spomina bivšega starosta ljubl. Sokola br. dr. Ivan Tavčarja daruje veletržec g. Viktor Rohrmann **Din 250.—.**

»Družbo sv. Cirila in Metoda«. V počaščenje g. Ivan Mankoča iz Trsta daruje g. dr. Dragotin Treo **Din 100,** ga. Terezina Verbajs **Din 100,** Jadranska banka **Din 1000,** ravnatelj Ciro Kamenarovič **Din 150,** dr. Josip Ažman **Din 100,** Peter Kozina **Din 100,** dr. Karl Kuhelj **Din 100,** ravnatelj Jernej Pinter in soproga **Din 100,** v spomin umrlih stricev gg. Ivana Mankoča in Anton Hafnerja daruje rodb. Maister **Din 300.** V počaščenje spomina voditelja slov. naroda g. dr. Ivana Tavčarja ozir. mesto venca na njegovo krsto darujejo: ga. Milka **Din 100,** rodbina Drenikova **Din 100** od bornice šentjakobsko-trnovske podružnice sv Cirila in Metoda 8 kamnov t. j. **Din 400** in Klub Primork **Din 2500. Skupno Din 5150.**

»Potrebne ruske djake«. Mesto venca na krsto svojemu predsedniku g. dr. Ivan Tavčarju darujejo nameščenci Narodne tiskarne, uredništva in uprave Slov. Naroda ter Narodne knjigarne **Din 940,** v počaščenje spomina dr. Ivana Tavčarja daruje g. odvetnik Alojzij Vrtačnik **Din 100** g. Rasto Pustoslemšek, glavni urednik »Slov Naroda **Din 100** in tovarnar g. Fran Bonač **Din 100. Skupaj Din 1240**

Za »Dečji dom«. V počaščenje spomina blagopokojnega g. dr. Ivana Tavčarja ter mesto cvetja poklanja društvo »Atena« **Din 200;** gg. Fran in Roza Krapež **Din 150,** rodbina Wessnerjeva **Din 100;** Splošno žensko društvo v Ljubljani **Din 500;** Narodni ženski savez, slovenski del **Din 500;** Kolo jugoslov. sester v Ljubljani **Din 500,** g. Lija Gorupova **Din 150;** rodbini Ivan Jelačin star. ter Ivan Jelačin ml. **Din 500;** in rodbina Medenova **Din 500. Skupno Din 3100.**

Podporno društvo »Domovina«. V počaščenje spomina nepozabnega prijatelja dr. Ivan Tavčarja je daroval g. dr. Karel Triller **Din 1000.**

»Slepe v Ljubljani«. V počaščenje pok. predsednika Narodne tiskarne gosp dr. Ivan Tavčarja darujeta gg. Ignacij Verbajs, ravnatelj v pok. **Din 100** in upravnik Slov. Naroda Valentin Kopitar **Din 100,** v počaščenje spomina ozir mesto venca g. dr. Ivan Tavčarju daruje kavarnar g. Anton Tonejc **Din 100,** tvrdka Hrovat & Ko. v Ljubljani **Din 300;** g. tovarnar Fran Bonač **Din 100** in gg. Fran in Roza Krapež **Din 150. Skupno Din 850**

»Mestne uboge«. Mesto venca na krsto in v počaščenje spomina dr. Ivan Tavčarja darujejo: g. kavarnar Anton Tonejc **Din 100;** gg. Fran in Roza Krapež **Din 150** tvrdka »Alko« veletrgovina žganja d. z o. v Ljubljani **Din 300** in g. Šarabon **Din 1000. Skupno Din 1550.**

»Jugoslovensko Matico«. V počaščenje spomina g. dr. Ivan Tavčarja daruje tvrdka Hrovat & Ko v Ljubljani **Din 200.**

»Podporno društvo jugoslov. akademikov. V počaščenje spomina blagopok dr. Ivan Tavčarja daruje odvetnik g. dr. Fran Novak **Din 150,** in lekarnar Rikard Sušnik v Ljubljani **Din 100. Skupno Din 250.** —

— *Mesto cvetja* na krsto dr. Ivana Tavčarja darujejo gdč. Mikuževe **100 Din** za slepce.

— *Rudolf Tenente daruje* **50 Din** za **društvo** oslepelih mesto venca blagopokojnemu znancu g. dr. Ivanu Tavčarju.

— *Mesto venca* na krsto umrlega g. dr. Ivana Tavčarja darujeta za slepce doktor Friderik Groyer **Din 100,** dr. Eleonora Jenko-Groyerjeva **Din 100.**

— *V počaščenje spomina* dr. Iv. Tavčarja daruje tvrdka Rosman & Tschurn za dečji dom **Din 250,** za slepce **Din 250.**

— *Za dr. Tavčarjev sklad (C. M. dr.)* daruje g. Kraker star. **Din 500.**

— *G. Stanko Jesenko daruje* v počaščenje spomina blagopokojnega g. dr. Ivana Tavčarja za Tavčarjev sklad C. M. družbe **100 Din.**

— *Tovarna Josip Kunc & Komp. daruje* v počaščenje spomina blagopokojnega dra Ivana Tavčarja **300 Din** za mestne uboge Srčna hvala!

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Stanovanje
z najmanj tremi sobami in drugim konfortom v centru ali v neposredni bližini SE IŠČE ZA TAKOJ, event. *se zamenja z enakim v Beogradu.* — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1897

Naznanjam slav. občinstvu,
da sem se PRESELIL IZ RADEČ pri ZIDANEM MOSTU na svoje posestvo v vas LEVEC št. 6, pošta Petrovče pri Celju ter se nadalje priporočam.
JOSIP SREBOTNJAK, lesni trgovec. 1889

Jabolka
V PODROBNI RAZPRODAJI od 29 kg naprej po 10 do 12 K za kilogram (tudi na debelo) SE PRODAJAJO v skladišču pri »FIGOVCU«. — Blaga je približno 5000 kg. 1903

Kupi se orehov les
(REZAN IN OKROGEL) ter VSAKA MNOŽINA TRAMOV. Ponudbe pod »LES« na Anončno in reklamno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1906

Kolarstvo
kompletno opremljeno, se zaradi smrtnega slučaja takoj da v zakup v Ormožu št. 3, Spodnje Štajersko. Vse orodje ter zadost suhega kolarskega lesa. Ponudniki, ki bi hoteli v Ormožu izvrševati kolarsko obrt, se prosijo, naj si vse ogledajo. 1898

Parkete
hrastove in bukove — prvovrstni slavonski les kakor brodarski pod v vsaki množini s polaganjem ali brez po najnižji ceni dobavlja tvrdka
Ivan Primožič, parketar, Beograd
Strahinić Bana ulica 43.

Pisemski papir v kasetah in mapah
priporoča
NARODNA KNJIGARNA
LJUBLJANA, Prešernova ul. 7

Izvanreden užitek
boš imel, če si privoščiš
V RESTAVRACIJI GLAVNEGA KOLODVORA V LJUBLJANI
rimsko čašo
STAREGA JERUZALEMSKEGA MUSKATNEGA SILVANCA
1907

Gostilna
v bližini Ljubljane **se takoj odda na račun.** Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1837

Proda se velika hiša
sredi mesta, pripravna za vsako obrt. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1808

Išče se eno ali dve sobi
z dvema posteljama ZA TAKOJ. — Ponudbe pod »Dve postelji/1825« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trgovski pomočnik
(ŽELEZNINAR) z daljšo prakso SE SPREJME. Hrana in stanovanje na razpolago. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Trajnost/1849«.

Kontoristinja,
vešča vseh pisarniških del, zmožna slovenskega in nemškega jezika, ŽELI PREMENITI SLUŽBO. Gre tudi za blagajničarko. Ponudbe pod »Zmožnost/1806« na upravo »Slov. Naroda«.

Izkušen brusač
in dva izvežbana žagarja za samico na 4 rezila, zmožna tudi popravil, se sprejmejo na večjo žago na Gorenjskem. Ponudbe naj stavijo samo neoženjeni na upravo Slov. Naroda pod „Žaga 1841“. 1841

Trgovina na prometni ulici
z električno razsvetljavo in MALIM STANOVANJEM V MARIBORU, SE PO UGODNI CENI PRODA. — Informacije daje Anončni zavod Drago BESELJAK in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1904

Preklic.
Naznanjam, da je *prostovoljna dražba* pod »Zelo ugodna prilika« *preklicana* in se ne bo vršila.
Preklicatelj: Jakob MENART, Domžale. 1905

Išče se *pridna in poštena prodajalka,* zmožna samostojnega vodstva *v trgovini z mešanim blagom.* Zmožna mora biti slovenskega in nemškega jezika. Hrana in stanovanje v hiši; plača dobra. — Ponudbe pod »Dobro izurjena moč/1899« na upravo lista.

Kakršen gospod tak sluga.
Burka enodejanka iz vojaškega življenja.
Igra se po vseh podeželskih odrih z največjim uspehom.
Dobiva se v „NARODNI KNJIGARNI“ PREŠERNOVA ULICA, V LJUBLJANI.

Išče se pridna in poštena *sobarica* proti dobri plači, katera govori tudi nemško. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 1820

KLET SE ODDA
NA RIMSKI CESTI.
Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1862

Optikar,
prvovrstna moč, Dunajčan, ŽELI PRIMERNE SLUŽBE TAKOJ ALI POZNEJE. — Ponudbe se prosi pod »Izkušena moč«, poštno ležeče, Kranj (Gorenjsko). 1881

Išče se malo stanovanje
v novi hiši ZA TAKOJ ali pozneje. — Ponudbe pod »Nova hiša/1864« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Mesečno sobo
s posebnim vhodom, lepo in zdravo, po možnosti z dvema posteljama ter popolno domačo hrano IŠČETA DVE GOSPODIČNI (sestri). — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Uradnica/1853«.

Iščem sobo
z dvema posteljama ali prazno; plačam dobro, event. za par mesecev v napraj. — Ponudbe pod »Soba v mestu/1874« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trgovski nastavljenec,
vešč kolonijalne stroke, izvežban v pisarniških poslih, vajen občevanja s strankami, ki bi po potrebi tudi potoval, SE TAKOJ SPREJME pri večjem trgovskem podjetju v Ljubljani. — Ponudbe pod »Trgovsko naobražen/1880« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Prodam hrastove plohe.
15 m³ žamanih 9, 10 cm debelih 2—4 m dolgih, 6 m³ nežamanih in na polžamanih 6 cm debelih 2—4 m dolgih; prvovrstno blago. Cena po dogovoru. Vprašati je pri
V. TOME, Dunajska cesta št. 31/II., Ljubljana. 1793

Seno, slamo,
najboljšo, čisto, zdravo v balah prešano PO NAJNIŽJI CENI, kakor tudi OVES in KORUZO razpošilja dnevno na vsako postajo v Sloveniji
FRANC KAMBIČ, ZAGREB, Tkalčičeva ulica 71 B. 1900

Proda se po zmerni ceni:
dobro ohranjen »LANDAUER«, skoro nova močna KOČIJA (dvovprežna) in STARA KOČIJA (enovprežna). Ker se misli nabaviti avtomobil, se te kočije *pod ugodnimi pogoji prodajo.* — Naslov pove uprava lista. 1879

Zakupodaja ribolova.
Pri gozdarskem uradu v *Soteski,* pošta *Toplice* na Dolenjskem SE ODDA V ZAKUP ribolov v reki *Krka* od izvira do malinskega jeza v Rumunji vasi s stranskimi potoki, izvzemši okraj št. 73 *Žužemberk* od Draske vasi do Dvora.
Zakupne pogoje, kakor popis ribolovnega okraja, dopošlje gozdarski urad Soteska proti vplačilu poštnine; isto dovoli iz dobrote vpogled v gorenje gospod F. K. KAISER, puškar v Ljubljani, Šelenburgova 6. 1883

Sobo (prazno ali meblovano) IŠČE GOSPOD. — Ponudbe pod »B/1902« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kupi se dobro ohranjen visok CILINDER (klobuk). Ponudbe z označbo cene do dne 1. marca t. l. na upravo »Slovenskega Nar.« pod »Cilinder/1896«.

IŠČEM
meblovano mesečno sobo.
Ponudbe pod »Plačam dobro/1807« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Išče se stanovanje
ZA DIJAKINJO blizu liceja. — Ponudbe na naslov: Josip LOZAR, Spodnja Šiška 283. 1893

Mesečna soba se odda
GOSPODU, ki je ves dan v službi. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1887

Dvokolesa, motorčki,
OTROČJI VOZIČKI, ŠIVALNI STROJI, najceneje pri »TRIBUNA«, Ljubljana, Karlovška cesta št. 4. 1909

Stanovanje,
(soba in kuhinja) v Novem Vodmatu SE ŽELI PREMENITI kam drugam. — Ponudbe pod »Vodmat 1901« na upravo »Slov. Naroda«.

Proda se motor
S CIRKULARNO ŽAGO za žaganje drv. — Poizve se: Kmetiška ulica 211, Šiška (pri Franji Gajšek). 1908

Išče se izurjena slovensko-nemška STENOGRAFINJA in STROJEPISKA k industrijskemu podjetju v Ljubljani. — Ponudbe pod »Stenografinja/1890« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Elegantna soba se išče
ZA DVA GOSPODA v sredini mesta ali v šentpeterskem predmestju od 1. marca naprej. — Ponudbe pod »Č./1895« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Vžigalna vrvica
(Zündschnur) NAJCENEJE pri tvrdki I. RAZBORŠEK, Šmartno-Litija. Ponudbe na tvrdko
I. RAZBORŠEK & JUNC, Ljubljana, Sv. Petra c. 33. 1894

Sobo za pisarno
v sredini mesta IŠČEM proti visoki nagradi. — Ponudbe pod »Nagrada« na Anončni zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1888

Dobra priložnost!
Velike obresti dam dotičnemu, ki mi posodi 30 do 50 tisoč Din za eno leto. Sigurna garancija (event. menico ali vknjižbami na posestvo). — Le pismene ponudbe na Anončni in reklamni zavod »APOLO«, Ljubljana, Stari trg št. 19, II. nadstropje. 1892

Družba „Ilirija“ Ljubljana, Kralja Petra trg 8 Telef. 220
Prodaja bukovih drv
na debelo in drobno, žaganje drv dostava na dom. 10144

Lokal ali sobo
pripravno za trgovino v Ljubljani al Sp. Šiški **se išče.** Kdor preskrbi, dobi nagrado. Ponudbe pod „Trgovina 1659“ na upravo Slov. Naroda. 1659

Iščem stanovanje proti nagradi, obstoječe iz kuhinje ter ene ali dveh sob. — Ponudbe na: Poštni konduktor Fr. Karba, barake za kurilnico Južnega kolodvora. 1788

Pozor, trgovci!
Radi družinskih razmer **se proda dobro vpeljana trgovina** z mešanim blagom v večjem industrijskem mestu Slovenije. Potreben kapital 300.000 do 400.000 K. Ponudbe vposlati pod „Bodočnost 1654“ na upravo Sl. Nar. 1654

Namočena polenovka
SE DOBI VSAK PETEK PRI
FR. KHAM, Ljubljana
nasproti hotela »Union«. 634

Rabljene britvice
(gillete, Mem, t. d.) SE SPREJEMAJO V ELEKTRIČNO BRUSENJE v drogeriji I. C. KOTAR, Wolfova ulica 3 in v drogeriji Anton KANC, Židovska ulica 1. — Zunanja naročila hitro in točno. 1108

Občinskega tajnika,
zmožnega, IŠČE župan ene občine, ki šteje 3500 prebivalcev na Dolenjskem v krškem okraju. Plača po dogovoru. Prošnje je vlagati do 15 marca t. l., na naslov, ki se izve v upravi »Sl. Nar.«. 1737

1506 **SENO, SLAMO**
IN DRUGE DEŽELNE PRIDELKE (seno 900 K, slama 600 K), franko vsaka postaja v Sloveniji, dobavlja domača tvrdka
PUKL IN VERCE,
trgovina z dež. pridelki, Šoštanj.

Trstje **za strope** izdelujem z najmodernimi stroji in iz najboljšega materijala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.
I. Jugoslovanska tvornica Bakula
Jos. R. Puh, Ljubljana,
Gradaška ulica 22. Telef. 531.

Sprejme se za popoldanske ure za nekaj dni na teden starejša ženska moč, ki je zmožna knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence; ure se lahko razdele po dogovoru. Plača mesečna. — Samo zmožne in starejše naj pošljejo naslov tvrdki HRAST in drug, Ljubljana 7. 1854

Pletenine
kakor jopice, zimsko perilo, nogavice, rokavice
v veliki izbiri pri
A. Sinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.